

DECIZIE

23 septembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrimatco-Service”,

în cauza civilă, la cererea lichidatorului Î.I. „A. Istrati” Melnic Vitalie împotriva terțului poprit ÎCS „Agrimatco Service” S.R.L. privind validare a popririi și încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2020, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibile cererea de revizuire declarată de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrimatco-Service” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019,

c o n s t a t ă :

La 27 octombrie 2017, lichidatorul Î.I. „A. Istrati”, Vitalie Melnic a înaintat în instanța de insolvență față de terțul poprit ÎCS „Agrimatco Service” S.R.L. cerere de validare a popririi.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2019, cererea s-a admis integral.

S-a validat poprirea în valoarea sumei datoriei de 1 500 000 lei și dobânzii de întârziere de 924 431,49 lei.

S-a încasat de la terțul poprit Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L. în beneficiul Î.I. „A. Istrati” suma în mărime de 1 500 000 lei cu titlu de datorie și suma în mărime de 924 431 lei cu titlu de dobândă de întârziere.

S-a încasat de la terțul poprit Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L. în beneficiul statului, suma în mărime de 50 000 lei, cu titlu de taxă de stat. La 04 martie 2019, administratorul Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L., Rakan Zag a înaintat cerere de recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2019, solicitând admiterea recursului cu casarea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2019, scoatere de pe rol a cererii de validare a popririi sau respingerea acesteia, cu desființarea popririi.

La 13 mai 2019, avocatul Botnari Andrei în interesele Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L. a înaintat cerere de recurs concretizată specificându-și motivele solicitărilor sale, iar la 23 septembrie 2019 cerere de recurs cu motive suplimentare.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 aprilie 2019 s-a admis cererea reprezentantului Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L și s-a suspendat executarea hotărârii Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2019.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019 s-a admis recursul declarat de administratorul terțului poprit Î.C.S. „Agrimatco-Service” S.R.L., Rakan Zag.

S-a casat hotărârea Judecătoriai Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2019, emisă în cauza civilă la cererea lichidatorului debitorului insolubil Î.I. „A. Istrati”, Melnic Vitalie împotriva terțului poprit Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L., în partea validării dobânzii de întârziere în sumă de 924 431, 49 lei și încasarea de la Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L. în folosul Î.I. „A. Istrati” dobânzii de întârziere în sumă de 924 431, 49 lei și în această parte se emite o hotărâre prin care :

Cererea debitorului insolubil Î.I. „A. Istrati”, Melnic Vitalie împotriva terțului poprit Î.C.S. „Agrimatco-Service” S.R.L. în partea validării dobânzii de întârziere în sumă de 924 431, 49 lei și încasarea acesteia, se respinge, cu desființarea popririi pe marginea acestei sume.

S-a modificat hotărârea Judecătoriai Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2019, micșorând suma popririi validate și a datoriei încasate de la Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L. în folosul Î.I. „A. Istrati” de la 1 500 000 lei până la 1 291 746 lei.

În rest pretențiile pe marginea acestui capăt de cerere s-au respins.

S-a încasat de la terțul poprit Î.C.S. „Agrimatco-Service” S.R.L. în bugetul de stat taxă de stat în sumă de 38 753 lei, de la debitorul insolubil Î.I. „A. Istrati” în bugetul de stat taxă de stat în sumă de 33 980 lei și de la debitorul insolubil Î.I. „A. Istrati” în folosul terțului poprit Î.C.S. „Agrimatco-Service” S.R.L. taxa de stat, achitată de recurent la depunerea recursului, proporțional părții admise a recursului în sumă de 16 991 lei.

La 16 octombrie 2019, avocatul Andrei Botnari în interesele Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L., a declarat cerere de revizuire solicitând admiterea revizuirii, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019, admiterea cererii de recurs cu casarea hotărârii Judecătoriai Orhei, sediul Telenești din 12 februarie 2019 prin care s-a dispus validarea popririi înaintată de către lichidatorul Î.I. „A. Istrati”, Melnic Vitalie împotriva Î.C.S. „Agrimatco-Service” Societate cu Răspundere Limitată cu încasarea datoriei în mărime de 1 500 000 lei și dobânzii de întârziere în mărime de 924 431,49 lei și respingerea ca neîntemeiată a cererii de validare a popririi înaintată de către lichidatorul Î.I. „A. Istrati”, Melnic Vitalie împotriva Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L. cu desființarea popririi.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2020, s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire declarată de avocatul Andrei Botnari în interesele Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L. împotriva decizie Curții de Apel Chișinău 24 septembrie 2019.

La 01 iulie 2020, avocatul Andrei Botnari acționând în interesele Î.C.S. „Agrimatco Service” S.R.L. a declarat recurs împotriva decizie Curții de Apel Chișinău 16 iunie 2020, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei contestate și restituirea cererii de validare a poprii înaintată de Î.I. „A. Istrati”, Melnic Vitalie, în temeiul art. 170 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

În motivare a reiterat că, nu este de acord cu susținerile instanței de apel care a reținut că în speță revizuentul nu a prezentat probe care ar indica la circumstanțele noi descoperite, așa după cum prevede dispoziția art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Examinând cauza instanța de insolabilitate a examinat eronat speța prin prisma instituției popririi, litigiul urma a fi examinat de instanța de drept comun în procedură

contencioasă, conform normelor generale de competență, pe motiv că la examinarea cauzei, reprezentantul Î.C.S. „Agrimatco-Service” S.R.L. nu a obiectat în privința competenței instanței de insolabilitate.

Din interpretarea art. 126 din Legea insolabilității se concluzionează că creanțele datorate debitorului de către o a treia persoană, născute după intentarea procesului de insolabilitate sunt creanțe curente și nu pot fi valorificate prin intermediul instituției popririi.

Examinarea cererii de validare a popririi în care ca obiect al litigiului este încasarea de la terț a unei datorii apărute după intentarea procesului de insolabilitate, aceasta urmează a fi considerată ca datorie curentă, litigiul urmând a fi examinat de instanța de drept comun în procedură contencioasă, conform normelor generale de competență, dat fiind faptul că instanța de insolabilitate potrivit competenței jurisdicționale stabilite de art. 5 alin. (1) și (2) din Legea insolabilității, dispune de competență exclusivă la judecarea, în cadrul procesului de insolabilitate, numai a litigiilor ce țin de masa debitoare.

Astfel, recurentul consideră că în cazul depunerii cererii de validare a popririi pentru creanțele apărute după intentarea procesului de insolabilitate, instanța de insolabilitate va proceda conform art. 170 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă.

Pretenția lichidatorului întreprinderii Individuale „A. Istrati”, Melnic Vitalie împotriva Î.C.S. „Agrimatco-Service” Societate cu răspundere limitată, invocată în cererea de validare a popririi vizează recolta de floarea soarelui care a fost colectată de către revizuent în temeiul hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2014, adică după intentarea procesului de insolabilitate a intimatului care a avut loc conform hotărârii Curții de Apel Chișinău din 2 iunie 2014.

Recurentul a indicat că, înscrisurile anexate la materialele dosarului sunt insuficiente pentru a demonstra cu certitudine existența datoriei terțului poprit față de debitor, iar aceste probe trebuie administrate în concordanță cu principiul care instituie sarcina probei pe seama reclamantului

La examinarea prezentei cauze s-a ignorat practica judiciară stabilită inclusiv prin opinia consultativă nr.109 din 18 octombrie 2019 a Curții Supreme de Justiție, ține de obligația acestuia să corecteze erorile grave admise de instanțele ierarhic inferioare.

Admiterea cererii de revizuire în prezenta cauză, reieșind din sensul art. 3, 6 și paragraful 2 al art. 4 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, nu constituie încălcarea în privința intimatului a principiului securității raporturilor juridice, ci reprezintă o măsură necesară și admisibilă într-o societate democratică pentru apărarea unui interes public și a echității justiției.

La caz redeschiderea procesului rezultă din necesitatea înlăturării unor consecințe negative serioase, generate în urma încălcării flagrante a drepturilor garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care au lezat interesele legitime ale participantului la proces și nu pot fi remediate decât prin reexaminarea cauzei.

Totodată, recurentul a reiterat că, la 23 octombrie 2014, a fost încheiat contractul de prestări servicii nr. 412 cu S.R.L. ”Agrimatco Service”, iar în temeiul acestui contract, Î.I. ”Lucia Ceban” s-a obligat să recolte cultura de floarea soarelui de pe terenurile agricole cu suprafața de 160 hectare, amplasate în satul Peciste raionul Rezina, pentru care S.R.L. ”Agrimatco Service” s-a obligat să achite 800 lei per/ha.

La etapa executării contractului s-a stabilit că în realitate suprafața terenurilor agricole recoltate a constituit 152 ha amplasate în satul Peciște raionul Rezina de pe care s-a acumulat în total 114 150,00 kg de floarea soarelui. Conform contractului nr. 411 din 23 octombrie 2014, Î.I. ”Lucia Ceban” a transportat la elevatorul ÎCS ”Unco Cereale” din satul Unchitești, r-nul Florești, recolta integrală de floarea soarelui colectată de pe cele 152 ha amplasate în satul Peciște raionul Rezina care a echivalat în total 114 150,00 kg de floarea soarelui, în beneficiul SRL ”Agrimatco Service”.

Astfel, este eronat calculul efectuat de către evaluator în raportul de evaluare nr. 28/4-03 din 29 octombrie 2014 și în consecință instanțele de judecată au stabilit greșit atât suprafața cât și cantitatea de floarea soarelui care a fost colectată de către S.R.L. ”Agrimatco Service” în temeiul hotărârii Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2014.

Cu referire la termenul de examinarea a recursului :

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea la 16 iunie 2020, fiind contestată cu recurs la 01 iulie 2020, respectiv, în termenul legal prevăzut de lege.

În conformitate cu art.426 alin. (2) și (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În corespundere cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii din următoarele motive.

Drept temei al cererii de revizuire au fost invocate prevederile art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Din analiza dispozițiilor art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, revizuirea se întemeiază pe descoperirea de fapte sau împrejurări noi esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Acest temei de declarare a revizuirii are drept scop desființarea unei hotărâri judecătorești intrată în puterea lucrului judecat numai după circumstanțele nou descoperite. Circumstanțele care au legătura cu cazul, existaseră în cursul procesului și nu fuseseră dezvăluite instanței, devenind cunoscute numai după terminarea procesului.

La caz, unul din temeiul de revizuire al hotărâri judecătorești fiind, examinarea eronată a cauzei prin prisma instituției popririi în cadrul procesului de insolvență, nu reprezintă circumstanțele nou descoperite sau un defect fundamental, și nu justifica desființarea unei hotărâri judecătorești intrate în puterea lucrului judecat.

În jurisprudența sa, CEDO a reiterat că în mod constant revizuirea unei hotărâri irevocabile poate interveni numai pentru un „defect fundamental”, care a devenit cunoscut numai după terminarea procesului, care justifica revizuirea unei hotărâri intrata în puterea lucrului judecat.

La fel nici motivul reiterat prin prisma art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă și anume declarația privind executarea lucrărilor conform contractului de prestări servicii nr.412 din 23 octombrie 2014 potrivit căruia suprafața terenurilor agricole recoltate a constituit 152 ha, prin care s-a acumulat 114 150 kg de floarea soarelui, act ce confirmă calculul efectuat de către evaluator în raportul nr. 28/4-03 din 29 octombrie 2014 este absolut eronat, iar ca consecință instanțele de judecată au stabilit greșit suprafața și cantitatea de floarea soarelui care a fost colectată, la fel nu prezintă circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care ar desființa hotărârea judecătorească intrată în puterea lucrului judecat.

Or, în cauză, împrejurările invocate de revizuent, echivalează cu o solicitare de suplimentare a probatoriului administrat în cursul cercetării judecătorești, aceasta fiind inadmisibilă în calea extraordinară de atac a revizuirii.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat că unul din aspectele fundamentale a supremației legii este principiul securității raporturilor juridice, care instituie, printre altele, în cazul în care instanțele judecătorești au stabilit definitiv o chestiune, hotărârea lor nu ar trebui pusă la îndoială (a se vedea *Brumărescu versus România* [MC], nr. 28342/95, para. 61, CEDO 1999- VII, și *Roșca versus Moldova*, nr. 6267/02, para. 24, 22 martie 2005).

Revizuirea fiind o cale extraordinară de atac, dispozițiile legale care o reglementează sunt de strictă interpretare, încât exercitarea ei nu poate avea loc decât în cazurile și în condițiile expres prevăzute de lege.

În aceste circumstanțe, Colegiul constată ca fiind corectă concluzia instanței de revizuire precum că nu au fost stabilite temeuri de revizuire a deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2019, or, recurentul nu a justificat și nu a confirmat existența temeiurilor de revizuire a acesteia.

Totodată, circumstanțele nou-descoperite pot fi definite ca totalitatea de fapte juridice care duc la apariția, modificarea sau stingerea drepturilor și obligațiilor civile, care au o importanță esențială pentru soluționarea justă a cauzei civile, totodată, având putere decisivă asupra concluziei instanței de judecată, care nu au fost cunoscute revizuentului anterior, dar existau până la momentul pronunțării hotărârii, care să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească a devenit irevocabilă, și dacă revizuentul dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Deci, pentru revizuirea unei decizii, este necesar ca să fie noi faptele sau împrejurările invocate, adică, orice situație, stare care în mod autonom sau prin coroborare cu alte probe poate duce la dovedirea netemeinicii hotărârii.

Colegiul verificând încheierea prin care a instanța de apel a examinat cererea de revizuire, prin prisma criticilor formulate, a dispozițiilor legale incidente în cauză dar și sub toate aspectele, constată că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins.

În cauza de față, se reține că, declarația conducătorului Î.I. „Lucia Ceban” care confirmă cantitate de recoltă recoltată de pe terenurile agricole, evocată de recurent drept act nou, nu este un înscris nou care se încadrează în reglementările prevăzute de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Revizuirea nu poate fi tratată ca un apel deghezat, iar simpla posibilitate de a avea două puncte de vedere asupra subiectului nu este un motiv pentru reexaminarea cauzei.

Îndepărtarea de la principiul respectiv este justificată doar când este impusă de circumstanțe cu caracter substanțial și convingător (cauza *Riabik împotriva Rusiei* nr.

52854/1999, pct.52, CEDO -2003-X; cauza Stanca Popescu împotriva României nr.8727/03, hotărârea din 7 iulie 2009).

Totodată, în hotărârea nr.16 din 25 iunie 2013, Curtea Constituțională a menționat că o derogare de la principiul *res judicata* este justificată doar atunci când este necesară datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare. În speță, motivele invocate de revizuent nu sunt de asemenea natură.

Având în vedere cele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. (a) art. 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrimatco-Service”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2020, prin care s-a respins ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Agrimatco-Service”.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari